Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/2459

4.12.2025.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2025/2459

(2025. gada 26. novembris),

ar ko groza Direktīvu 1999/62/EK, pagarinot laikposmu, kurā bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi var gūt labumu no ievērojami samazinātām infrastruktūras lietošanas maksas vai lietošanas maksas likmēm vai atbrīvojumiem no to maksāšanas

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Jaunu bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļu reģistrācijas rādītāji Savienībā pēdējā laikā ir paaugstinājušies, tomēr joprojām ir pārāk zemi, lai sasniegtu Komisijas 2020. gada 9. decembra paziņojumā "Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģija – Eiropas transporta virzība uz nākotni" noteiktos transporta nozares CO_2 emisiju samazināšanas mērķrādītājus. Viens no galvenajiem šķēršļiem bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļu plašākai ieviešanai ir lielās sākotnējās izmaksas par šāda transportlīdzekļa iegādi. Lai nodrošinātu pārliecinošāku ekonomisko pamatojumu ieguldījumiem bezemisiju transportlīdzekļos, ir jāpanāk izmaksu paritāte ar parastajiem transportlīdzekļiem. Īpašuma kopējās izmaksas veido sākotnējais ieguldījums, kas izdarīts, lai iegādātos transportlīdzekli, un ekspluatācijas izmaksas, kas rodas transportlīdzekļa darbmūžā. Parasto un bezemisiju transportlīdzekļu īpašuma kopējo izmaksu atšķirību var samazināt, pazeminot bezemisiju transportlīdzekļu ekspluatācijas izmaksas. Šīs izmaksas ietver ceļu lietošanas maksu.

(2) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2022/362 ([3]) tika grozīta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/62/EK ([4]), citu izmaiņu starpā dodot iespēju ceļu lietošanas maksu noteikt atbilstīgi transportlīdzekļu CO_2 emisijām. Tādējādi tika ieviesta iespēja diferencēt infrastruktūras lietošanas maksas un lietošanas maksas un/vai internalizēt CO_2 emisiju ārējās izmaksas. Abi pasākumi ietekmē transportlīdzekļu ekspluatācijas izmaksas. Maksu diferenciācija samazina mazāk piesārņojošu transportlīdzekļu ekspluatācijas izmaksas, bet maksa par ārējām izmaksām palielina vairāk piesārņojošu transportlīdzekļu ekspluatācijas izmaksas. Abi pasākumi samazina bezemisiju transportlīdzekļu un parasto transportlīdzekļu īpašuma kopējo izmaksu atšķirību. Abi pasākumi ir svarīgi nolūkā stiprināt ekonomisko pamatojumu ieguldījumiem bezemisiju transportlīdzekļos.

(3) Direktīvas 1999/62/EK 7.ga panta 1. punkta piektā daļa pašlaik dod dalībvalstīm iespēju piemērot samazinātas infrastruktūras lietošanas maksas vai lietošanas maksas likmes, nenosakot šādu samazinājumu griestus, vai piemērot pilnīgus atbrīvojumus no šādas maksas līdz 2025. gada 31. decembrim. Minētais noteikums, kas ieviests ar Direktīvu (ES) 2022/362, dalībvalstīm bija jātransponē valsts tiesību aktos līdz 2024. gada 25. martam. Minētais transponēšanas termiņš nozīmē, ka īstenošanas laikposms ir ļoti īss, proti, īsāks nekā divi gadi, kas ir pārāk maz, lai nozīmīgi stimulētu pieprasījumu pēc jauniem bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļiem. Tāpēc īstenošanas laikposms būtu jāpagarina, lai radītu pareizos apstākļus bezemisiju transportlīdzekļu plašākai ieviešanai.

([1]) 2025. gada 18. septembra atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).
([2]) Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. oktobra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2025. gada 27. oktobra lēmums.
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/362 (2022. gada 24. februāris), ar ko groza Direktīvas 1999/62/EK, 1999/37/EK un (ES) 2019/520 attiecībā uz dažu infrastruktūru lietošanas maksas noteikšanu transportlīdzekļiem (OV L 69, 4.3.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/362/oj).
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/62/EK (1999. gada 17. jūnijs) par ceļu infrastruktūru lietošanas maksas noteikšanu transportlīdzekļiem (OV L 187, 20.7.1999., 42. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1999/62/oj).

(4) Ceļu lietošanas maksas diferenciācija ietekmē lēmumus par ieguldījumiem, ko pieņem pārvadātāji, kuri iegādājas jaunu transportlīdzekli. Tādējādi tā ietekmē jaunu lielas noslodzes transportlīdzekļu tirgus pieprasījuma pusi. Lielas noslodzes transportlīdzekļu ražotāji ir tā paša tirgus piedāvājuma pusē. CO_2 emisiju samazināšanas mērķrādītājs 43 % apmērā līdz 2030. gadam ražotājiem ir noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/1242 ([5]). Lai gan efektīvi parastie transportlīdzekļi arī palīdz sasniegt minēto mērķrādītāju, tā īstenošanas vajadzībām ir plašāk jāievieš bezemisiju transportlīdzekļi. Pirmais gads, kad ražotājiem ir jāsasniedz šis mērķrādītājs, ir 2030. gada pārskata periods, kura termiņš beidzas 2031. gada 30. jūnijā.

(5) Lai nodrošinātu skaidru un konsekventu tiesisko regulējumu un atbalstītu Savienības autobūves nozares uzņēmumus CO_2 emisiju samazināšanas mērķrādītāju sasniegšanā, būtu jāsalāgo pasākumu grafiks lielas noslodzes transportlīdzekļu tirgus pieprasījuma un piedāvājuma pusē. Tāpēc datums, līdz kuram dalībvalstīm ir iespēja piemērot bezemisiju transportlīdzekļiem ievērojami samazinātas infrastruktūras lietošanas maksas vai lietošanas maksas likmes vai atbrīvot bezemisiju transportlīdzekļus no šādas maksas, būtu jāatliek līdz 2031. gada 30. jūnijam.

(6) Grozītais noteikums ir fakultatīvs, tāpēc dalībvalstīm nav pienākuma transponēt šo direktīvu. Tomēr tām būtu tūlīt jāinformē Komisija, ja tās pēc 2025. gada 31. decembra izmanto iespēju piešķirt bezemisiju transportlīdzekļiem ievērojami samazinātas infrastruktūras lietošanas maksas un lietošanas maksas likmes vai atbrīvojumus no šādas maksas,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 1999/62/EK 7.ga panta 1. punkta piektajā daļā datumu "2025. gada 31. decembrim" aizstāj ar datumu "2031. gada 30. jūnijam" un datumu "2026. gada 1. janvāra" aizstāj ar datumu "2031. gada 1. jūlija".

2. pants

Dalībvalstis tūlīt informē Komisiju par pasākumiem, ko tās veic, piemērojot šo direktīvu.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2025. gada 26. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētāja*
R. METSOLA	M. BJERRE

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1242 (2019. gada 20. jūnijs) par CO_2 emisiju standartu noteikšanu jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem un ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 595/2009 un (ES) 2018/956 un Padomes Direktīvu 96/53/EK (OV L 198, 25.7.2019., 202. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1242/oj).